

UCHWAŁA Nr 378 / 7538 / 22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 12 kwietnia 2022 r.

**w sprawie wydłużenia terminu realizacji projektu nr RPPK.03.01.00-18-0185/17
pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Glinik Dolny II”
realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej
Królowej Polski w Błędowej Tyczyńskiej Spółka z o. o. w ramach RPO
Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.**

Działając na podstawie:

- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4) i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 547),
- art. 9 ust. 1 pkt 2) i ust. 2 pkt 3) i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 818 z późn. zm.),

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – Instytucja Zarządzająca
Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego
na lata 2014 – 2020 uchwala, co następuje:**

§ 1

Wyraża się zgodę na wydłużenie do dnia 31 grudnia 2022 r., terminu zakończenia realizacji projektu pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Glinik Dolny II” realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej Królowej Polski w Błędowej Tyczyńskiej Spółka z o. o. w ramach osi priorytetowej III „Czysta energia” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

§ 2

Uzasadnienie do niniejszej uchwały stanowi załącznik nr 1.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisał:

Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 378/7538/22
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 12 kwietnia 2022 r.

UZASADNIENIE

W dniu 16 października 2018 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą nr 483/10211/18 wybrał do dofinansowania projekt nr RPPK.03.01.00-18-0185/17 pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Glinik Dolny II”.

Montaż finansowy projektu przedstawia się następująco:

1) całkowita wartość projektu wynosi:	1 200 389,67 zł,
2) wydatki kwalifikowane wynoszą:	841 974,98 zł,
3) dofinansowanie z EFRR wynosi:	715 678,73 zł,
4) wkład własny wynosi:	484 710,94 zł.

W ramach projektu dotychczas nie zatwierdzono dofinansowania ze środków EFRR.

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 26 listopada 2019 r. z terminem zakończenia realizacji projektu do 31 marca 2020 r. Umowa z wykonawcą (Hipar sp. z o.o.) została zawarta 30 września 2019 r. z terminem wykonania określonym na 270 dni licząc od daty zawarcia tej umowy, tj. do 26 czerwca 2020 r. W ww. umowie przyjęto jednorazową płatność na rzecz wykonawcy po wykonaniu pełnego przedmiotu zamówienia obejmującego wykonanie prac budowlano-montażowych wraz z podłączeniem, uruchomieniem instalacji i rozpoczęciem odprowadzania produkowanej energii do sieci.

Od początku realizacji projektu do 11 stycznia 2022 r. Spółka PES Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej Królowej Polski w Błędowej Tyczyńskiej, reprezentowana była przez pełnomocników tj. przedstawicieli spółki Sieć Parków Energii Słonecznej Sp. z o.o. ul. Myśliwska 18, 36-030 Błazowa (SPES) – mniejszościowego udziałowca spółki PES.

W dniu 29 października 2021r. nastąpiła zmiana Prezesa Zarządu Spółki. Nowy Prezes z dniem 11 stycznia 2022 r. wypowiedział wszelkie dotychczasowe pełnomocnictwa dla przedstawicieli SPES. Z dniem 28 grudnia 2021 r. i z dniem 26 stycznia 2022 r. przedłożono pełnomocnictwa do reprezentowania Spółki przez dwie nowe osoby.

Przyjęty przez beneficjenta pierwotnie termin zakończenia realizacji projektu (tj. 31 marca 2020 r.) był zgodny z zapisami uchwały wybierającej projekt do dofinansowania. Zgodnie z ww. dokumentem, realizacja objętych uchwałą projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) do 24 miesięcy,

licząc od miesiąca następnego po tym, w którym została zawarta umowa o dofinansowanie (przy czym termin ten nie mógł być późniejszy niż 31 grudnia 2021 r.).

W kwietniu 2020 r. beneficjent po raz pierwszy zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 26 lipca 2021 r. argumentując powyższe utrudnieniami związanymi z pandemią COVID-19. Beneficjent początkowo nie ujawnił, iż sprawa związana z przesunięciem terminu ma związek z opóźnieniem wykonawcy w realizacji zamówienia. Nie przedłożył również w odpowiednim czasie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia, pomimo obowiązku nałożonego na niego w umowie o dofinansowanie. Z ww. dokumentacji, którą udostępnił dopiero w sierpniu 2020 r. i z danych udostępnionych na portalu zamówień publicznych Funduszy Europejskich wynikało, że kilka miesięcy przed zawarciem umowy o dofinansowanie podpisana została umowa z wykonawcą głównego zamówienia w projekcie. Według informacji podanych przez beneficjenta z sierpnia 2020 r. wykonawca nie zrealizował inwestycji ponieważ nie miał możliwości dotarcia na miejsce prowadzenia robót budowlanych. W wyniku silnych i gwałtownych opadów atmosferycznych droga dojazdowa do działki, na której miał być zlokalizowany projekt, uległa zniszczeniu. Beneficjent poinformował wówczas, iż droga dojazdowa jest drogą gminną i władze gminy podjęły działania naprawcze w celu przywrócenia jej dobrego stanu technicznego. Przesunięcie terminu spowodowane było również zmianą lokalizacji inwestycji, tj. przesunięciem instalacji fotowoltaicznej w obrębie tej samej działki. Zmiana została zgłoszona przez beneficjenta 18 czerwca 2020 r. a jej zaakceptowanie wymagało uzyskania stosownej zmienionej dokumentacji projektowej tj. m.in. pozwolenia na budowę. Ostatecznie beneficjent do 30 października 2020 r. przedłożył wszystkie wymagane dokumenty, co pozwoliło Departamentowi Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO w dniu 10 listopada 2020 r. zaakceptować proponowaną zmianę lokalizacji inwestycji. Zgodnie z informacjami podanymi wówczas za powstałe opóźnienie beneficjent naliczał wykonawcy kary umowne. Proponowane wydłużenie terminu zostało również zaakceptowane, gdyż nie przekraczało terminu ustalonego w uchwale wybierającej projekt do dofinansowania.

Kolejne problemy i niejasności dotyczące realizacji projektów Parków Energii Słonecznej zostały stwierdzone w 2020 r. Były one na tyle poważne, że w grudniu 2020 r. zostały czasowo wstrzymane zaliczki dla wszystkich projektów PES. Pomimo kilkukrotnych próśb ze strony Urzędu i spotkań z władzami spółki Sieć Parków Energii Słonecznej (która obsługiwała wszystkie spółki), nie został opracowany w sposób właściwy plan działań naprawczych. Narastające niejasności i wątpliwości dot. wydatków przedstawionych do rozliczenia we wniosku o płatność końcową w PES Ropczyce-Fara legły u podstaw sporządzonej notatki ws. podejrzenia nieprawidłowości w tym projekcie. Wątpliwości i niejasności obejmowały nie tylko ww. projekt, ale również inne 4 inwestycje w tej samej miejscowości, zlokalizowane na sąsiednich działkach. W tej sytuacji rozpoczęto kontrole doraźne, najpierw ww. 5 spółek, których projekty zlokalizowano na ww. działkach. Wstępne ustalenia tych

kontroli wskazały na poważne, powtarzające się nieprawidłowości, które w dużej mierze były skutkiem błędów i zaniedbań popełnionych głównie przez kilka tych samych osób-pełnomocników, które obsługiwały projekty PES. Mając na uwadze powyższe, a także wstępne ustalenia dokonane podczas kontroli innych projektów PES, Zarząd Województwa w czerwcu 2021 r. podjął kierunkową decyzję o całkowitym odstąpieniu od udzielenia zaliczek i wprowadzeniu zasady jednorazowej wypłaty dofinansowania w formie refundacji wniosku o płatność końcową pod warunkiem pozytywnego wyniku kontroli na miejscu. Podjęto również decyzję o przeprowadzeniu kontroli w projektach PES gdzie rozliczone zostały wydatki, wypłacono zaliczki oraz lokalizacja obejmowała więcej niż jedną inwestycję.

W związku z tym, iż projekt Spółki PES Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej Królowej Polski w Błędowej Tyczyńskiej realizowany był w lokalizacji Glinik Dolny z kilkoma innymi projektami spółek PES, przeprowadzona została kontrola doraźna na miejscu realizacji projektu. W wyniku kontroli rozpoczętej 29 czerwca 2021 r. stwierdzono m. in.:

- nieprawidłowość w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych w wysokości 96 240,04 zł i dofinansowania z EFRR w wysokości 81 804,03 zł,
- niekompletność dokumentacji związanej z realizacją projektu (beneficjent nie przedłożył w trakcie kontroli m.in. protokołu przekazania placu budowy, zawiadomienia Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Strzyżowie o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, dziennika budowy, dowodów zapłaty brakującej części kwoty opłaty przyłączeniowej, umowy pomiędzy Parkiem Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej Królowej Polski w Błędowej Tyczyńskiej sp. z o.o., a Siecią Parków Energii Słonecznej sp. z o.o. (tzw. umowy o zarządzanie).

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Rzeszowie (w wyniku korespondencji prowadzonej w trakcie kontroli) poinformował, że dla przedmiotowej inwestycji 6 lipca 2021 r. wydany został dziennik budowy a jako planowany termin rozpoczęcia robót budowlanych wskazano 7 lipca 2021 r. Z przeprowadzonych przez Zespół Kontrolujący oględzin w miejscu realizacji projektu przeprowadzonych 30 czerwca 2021 r. wynikało natomiast, iż konstrukcja wsporcza wraz z panelami fotowoltaicznymi (680 szt.) była już wykonana. Ostatecznie Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego przeprowadził kontrolę. W jej wyniku ustalono, że wpisy w dzienniku budowy są dokonane przed ostemplowaniem dziennika budowy w organie administracji architektoniczno-budowlanej Starostwa Powiatowego w Strzyżowie Inwestor rozpoczął realizację robót budowlanych przed złożeniem w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót, za co organ nadzoru budowlanego ukarał inwestora mandatem karnym.

W dniu 7 marca 2022 r. beneficjent potwierdził wypełnienie rekomendacji zawartych w informacji pokontrolnej i przesłał podpisaną informację pokontrolną. 10 marca 2022 r. przedłożył dowody uiszczenia opłaty przyłączeniowej. W związku z tym Instytucja Zarządzająca zaakceptowała wypełnienie rekomendacji wydanych w wyniku przeprowadzonej kontroli.

Pismem z dnia 15 lipca 2021 r., beneficjent zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 31 grudnia 2021 r., informując jednocześnie, iż na dzień przygotowania pisma postawiona została konstrukcja wsporcza pod panele, zamontowano panele fotowoltaiczne oraz uzyskano potwierdzenie możliwości świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej wydane przez PGE Dystrybucja S.A. W podanym uzasadnieniu beneficjent nie odniósł się jednak do kwestii związanej z opóźnieniem w realizacji zamówienia przez wykonawcę (tj. nie wskazał, czy termin realizacji zamówienia będzie wydłużony, czy też naliczane będą wykonawcy kary umowne). Wskazał jedynie, w lakoniczny sposób, iż opóźnienie w realizacji zamówienia wynika m.in. z trudności w dostępie do niezbędnych materiałów i urządzeń oraz przewlekłości procedur PGE.

Podana przyczyna opóźnienia nie była wiarygodna dla tut. Urzędu, gdyż jak sam beneficjent poinformował, PGE Dystrybucja S.A. wydała już potwierdzenie możliwości świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej. Prace ze strony tej instytucji w ramach opłaty przyłączeniowej zostały zatem wykonane i w takiej sytuacji kolejny krok należał do podmiotu przyłączanego, który miał obowiązek wykonać inwestycję i następnie przedłożyć stosowne dokumenty do PGE Dystrybucja S.A., umożliwiające tej instytucji odbiór wykonanej instalacji. Dopiero po tych działaniach możliwe było wszczęcie stosownych procedur w celu podpisania umowy o świadczenie usług dystrybucji i sprzedaży energii do sieci dystrybucyjnej

Mając na uwadze podane w sposób ogólnikowy uzasadnienie, zwrócono się z prośbą do beneficjenta o udzielenie odpowiedzi na konkretne pytania celem ustalenia stanu faktycznego, w tym rzeczywistych przyczyn opóźnienia i ewentualnej odpowiedzialności z tego tytułu. W wyznaczonym terminie, beneficjent nie udzielił odpowiedzi. W korespondencji z 4 stycznia 2022 r., beneficjent zwrócił się z prośbą o przesunięcie terminu udzielenia odpowiedzi do 31 stycznia 2022 r. i poinformował, że podjął działania mające na celu dokonanie szczegółowej analizy stanu zaawansowania dotychczasowych prac oraz przeglądu dokumentacji związanej z realizacją projektu.

Ostatecznie pismem z dnia 10 lutego 2022 r. udzielił odpowiedzi na pytania z wcześniejszej korespondencji, a także zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu realizacji projektu do dnia 31 grudnia 2022 r. Z podanego uzasadnienia wynika, iż wykonawca nie wykonał pełnego zakresu robót w wyznaczonym terminie. Dotychczas wykonane roboty budowlane to wbicie części słupów pod konstrukcję mocującą oraz skręcenie części konstrukcji mocującej pod panele fotowoltaiczne (wykonawcy pozostał do zamontowania jeden stół konstrukcji pod panele fotowoltaiczne), zamontowane zostało 680 szt. paneli z docelowych 700 szt. (wartość wykonanych robót oszacowano na 458 080,00 zł netto). Beneficjent w podanym uzasadnieniu poinformował, iż znaczne opóźnienie realizacji prac wywołała zmiana lokalizacji inwestycji a *„według informacji pozyskanych od wykonawcy roboty zostały wstrzymane pierwotnie ze względu na panującą epidemię Covid-19 oraz brakiem zgody na zmianę terminu realizacji projektu pomiędzy Beneficjentem, a Instytucją Zarządzającą”*.

Co istotne, beneficjent zamierza kontynuować współpracę z dotychczasowym wykonawcą, a za przerwanie prac oraz za przekroczenie terminów umownych zamierza naliczyć wykonawcy kary umowne, które mają być egzekwowane poprzez ich potrącenie z płatności należnej wykonawcy.

Ponadto z podanego uzasadnienia wynika, iż prace przyłączeniowe przez operatora sieci zostały wykonane a faktura za opłatę przyłączeniową została opłacona. Przeszkodą w dalszym procedowaniu spraw związanych z zawarciem umów na sprzedaż i dystrybucję energii elektrycznej jest (zgodnie z podanymi informacjami) brak wykonania całości robót budowlano-montażowych.

Z podanego uzasadnienia wynika, iż zgodnie z umową o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej zawartą pomiędzy nim a PGE Dystrybucja S.A. (trzykrotnie aneksowaną) termin przyłączenia do sieci określono na 28 maja 2021 r. W związku z wnioskowanym terminem zakończenia realizacji projektu do 31 grudnia 2022 r., beneficjent poinformował, że wystąpi z wnioskiem do PGE o wydłużenie terminu przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

W kwestii wydłużenia terminu realizacji projektu poza termin określony w Regulaminie naboru stanowisko zajął również Departament Zarządzania RPO, który pismem z dnia 27 października 2017 r. wskazał m. in.: *„Należy przy tym przytoczyć zapisy § 19 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu (...), zgodnie z którym umowa może zostać zmieniona na podstawie zgodnego oświadczenia stron umowy w wyniku wystąpienia okoliczności, które wymagają zmian w treści umowy, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu. Ponadto, na podstawie ust. 1 przywołanego przepisu, zmiany terminu realizacji projektu beneficjent zgłasza każdorazowo przed upływem terminu podlegającego zmianie.*

Tym samym w szczególnie uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca może zaakceptować uchybienie terminów. Jednocześnie, zgodnie z § 19 ust. 17 ww. wzoru umowy, w razie wystąpienia niezależnych od beneficjenta okoliczności lub działania siły wyższej powodujących konieczność wprowadzenia zmian do projektu, strony umowy uzgadniają zakres zmian w umowie, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu.

Właściwym wydaje się zatem, aby w tej sytuacji dokonać zmian zapisów w umowach o dofinansowanie poprzez ich aneksowanie.

Jednocześnie, w opinii Departamentu Zarządzania RPO, zmiany zapisów w umowach o dofinansowanie wymagają każdorazowo indywidualnej oceny uwzględniającej zakres zmian danego projektu, również w kontekście prawidłowości zastosowania procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych (np. w zakresie warunków udziału w postępowaniu)”.

Ponadto Departament Zarządzania RPO, w odpowiedzi na wątpliwości Departamentu Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, pismem z dnia 6 marca 2018 r. wskazał również m. in.: *„Zgodnie z zapisami Regulaminów konkursów o dofinansowanie projektów ze środków RPO WP 2014-2020 realizacja zgłoszonych do konkursu projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) w terminie np. do końca października 2018 r.*

Jednocześnie należy podkreślić, że w ramach kryterium pn. „Okres realizacji projektu” weryfikacji podlega, czy planowany okres realizacji projektu (termin rozpoczęcia i zakończenia) jest zgodny z wymogami określonymi w regulaminie konkursu. Jak więc wynika z powyższego, zarówno definicja kryterium, jak też zapis regulaminu miały za zadanie nakłonić beneficjentów do takiego zaplanowania harmonogramów realizacji inwestycji, które docelowo powinno umożliwić zakończenie realizacji projektów przed określonym terminem.

Za prawidłowością przedstawionej interpretacji przedmiotowego kryterium przemawia dodatkowy fakt, że w załączniku 3a do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 17 października 2017 r., celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnej, w definicji kryterium doprecyzowano, że „w uzasadnionych przypadkach IZ może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji projektu (po wyborze do dofinansowania)”.

W konsekwencji, w opinii tut. Departamentu, uwzględniając opisany wyżej charakter kryterium, odnoszący się do planów beneficjenta, może być ono badane wyłącznie na etapie wyboru projektów do dofinansowania. W związku z tym, w ocenie tut. Departamentu, gdy na etapie realizacji projektu okazuje się, że beneficjent nie jest w stanie dochować terminu jego zakończenia (np. z uwagi na to, że został wybrany do dofinansowania znacznie później ze względu na pojawienie się nowych środków w limicie lub w przypadku problemów z wyborem wykonawców zamówień udzielanych w związku z realizacją projektów) Instytucja Zarządzająca może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu zakończenia realizacji projekt (poprzez aneks do umowy), jednak jest to uzależnione od indywidualnej oceny konkretnej sytuacji.”

Biorąc pod uwagę stanowisko Beneficjenta wyrażone w piśmie z dnia 10 lutego 2022 r., Zarząd Województwa wyraża zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 31 grudnia 2022 r.